

Δεν έγιναν μόνο οι μοτοσυκλέτες πολύχρωμες και πλαστικές. Έγιναν όλα.

Πρωτοπόροι οι πασόκοι. Οι πρώτες συναυλίες ήταν αυτές του “ελληνικού ροκ”.

Η πρώτη μεγάλη συναυλία με ξένα γκρουπς, το “Live in Athens”, το 1985. Αμφότερες διοργανωμένες από το υπουργείο πολιτισμού.

Το 1987 ήρθαν τα “ελεύθερα ραδιόφωνα”. Τα ραδιόφωνα της ελεύθερης οικονομίας.

Οι δωρεάν συναυλίες του Έμπερτ. Το Ρόδο. Οι ανεξάρτητες εταιρείες. Το MTV. Ο Rock FM. Οι δικοί μας stars. Τα cd. Το west. Τα αφιερώματα. Οι σπόνσορες. Τα τετράχρωμα φανζίνς. Τα πληρωμένα από τις εταιρείες εξώφυλλα.

Και το ροκ πάει Μέγαρο.

Κάποιοι κινόμησαν. Κάποιοι έγιναν διάσημοι. Κάποιοι έγιναν ειδικοί. Κάποιοι έφυγαν. Κάποιοι χάθηκαν.

Αλλά εμείς έχουμε σαλτάρει.

Κάποιος, από άγνοια (ζοφερή...) και προσηλώνση στον τύπο των λόγων, θα υπέθετε ότι τελικά όλη αυτή η εναντίωση στον εμπορευματοποίηση της ροκ μουσικής (ή/και της διασκέδασης) δεν ήταν τίποτα περισσότερο απ’ την απεγνωσμένη διαμαρτυρία κάποιων μαστόδοντων του rock underground, που η ίδια η “φυσική εξέλιξη” ξεπερνούσε. Όποιος, όμως, έχει επίγνωση του τι είναι η (καπιταλιστική) οικονομία του “ελεύθερου χρόνου” και, επιπλέον, έχει συνείδηση της ιστορικότητας που έχουν οι εξελίξεις στις κοινωνικές σχέσεις και στα ήθη, μπορεί να αναγνωρίσει στα πιο πάνω, που είναι αντίλαλος της πιο

Κριτική Σκέψη

ισχυρής ανομίας της villa amalias, μια θέση μάχης. Στην πράξη, μέσω του παραδείγματος της villa ή και ανεξάρτητα απ’ αυτό, απ’ την δεκαετία του ‘90 ως τις μέρες μας, η αποφασιστική άρνηση της εμπορευματικής μεσολάβησης, επρόκειτο να απλωθεί παντού, σίγουρα στις πιο έντεχνες εκφάνσεις της διασκέδασης. Όχι μόνο στην punk ή την ροκ αλλά και σε πολλά άλλα είδη μουσικής και επιπλέον στο θέατρο (διάφορες μη εμπορευματικές θεατρικές ομάδες δημιουργήθηκαν μέσα ή γύρω απ’ την villa αλλά και άλλες καταλήψεις), στον κινηματογράφο (υπήρξε μια τέτοια ιδιαίτερα προσεγμένη πρωτοβουλία και μέσα απ’ την villa): ως τα κόμικς και το γκράφιτι: η άρνηση της εμπορευματικής (“καλλιτεχνική” δικαίω) αφομοίωσης και των ανάλογων συμβιβασμών δημιούργησε έναν εκτεταμένο (και ασύνδετο...) “ανεπίσημο” κόσμο, όχι μόνο καλλιτεχνικής δημιουργίας αλλά (θα τολμούσαμε να πούμε) στράτευσης, περισσότερο ή λιγότερο συνειδητής, σ’ αυτά που εύκολα διαβάζονται μετά το “γουστάρουμε...” του πιο πάνω αποσπάσματος, αλλά θα μπορούσαν να είναι επίσης περιεχόμενα σ’ ένα ιδιαίτερα μαχητικό, πολεμικό, ευρύτατης συλλογικότητας και συμμετοχής μανιφέστο.

Η ριζική ανομία της villa amalias λοιπόν μπορεί να αποκτήσει ολόκληρο το νόημα και την αξία της, εάν τοποθετηθεί μέσα στο αόρατο μεν αλλά κρίσιμο πεδίο μάχης, σε ό,τι αφορά την εμπορευματοποίηση / φетиχοποίηση του “ελεύθερου χρόνου”, που ήταν χρονικά η δεκαετία του ‘90 και το μετά απ’ αυτήν.

προς την την villa amalias

το μεγαλύτερο (και ωραιότερο) “έγκλημα” που διαπράχθηκε με την ευθύνη κάποιων (του παρελθόντος) καταληψιών της villas amalias. Και ευχόμαστε η διαρκής σημασία και οι διαρκείς συνέπειες εκείνης της ανομίας να προσεχθούν όπως τους αξίζει για να μην παραγραφτούν στις συνειδήσεις (κάτι που, ωστόσο, μας φαίνεται πως μπορεί και να συμβαίνει ήδη...)

Λοιπόν: η μεγαλύτερη ανομία που διέπραξαν ποτέ οι καταληψίες της villa amalias ήταν ότι νωρίς νωρίς, κάπου στις αρχές της δεκαετίας του ‘90, σήκωσαν το μπόι τους κόντρα στην (τότε αναπτυσσόμενη) βιομηχανία της ροκ διασκέδασης! Τί διανοήθηκαν και έκαναν, δηλαδή, εκείνοι οι “τρομοκράτες”; Αποφάσισαν ότι στον συναυλιακό χώρο της κατάληψης (έναν συναυλιακό χώρο που ήδη είχε γίνει περιζήτητος από πλήθος πρωτάρες και μη μπάντες) δεν έχουν καμία θέση όσοι παίζουν σε μαγαζιά. Τα δε “μαγαζιά” (και μάλιστα “ροκ”) εκείνης της εποχής ήταν πολύ συγκεκριμένα: ήταν οι (ας τους πούμε...) “πρωτοπόροι” επιχειρηματίες που διέβλεπαν - και σωστά - ότι η ροκ κατανάλωση θα φέρει πολύ χρήμα σ’ όποιον την ζήσει: ορισμένοι ραδιοφωνικοί σταθμοί των οποίων οι παραγωγοί λειτουργούσαν ήδη σαν μεσάζοντες της βιομηχανίας της διασκέδασης: κάμποσοι διαφημιστές...

Γιατί, όμως, πήραν τέτοια απόφαση εκείνοι οι “βιλιώτες”; Μέσα στα εκ των πραγμάτων σχετικά στενά περιθώρια της ανάδυσης της συγκεκριμένης ροκ κατανάλωσης στην Ελλάδα των main-

stream “χοροπηδάδικων” (και του σχεδόν καθολικού εθνορατσισμού) των αρχών της δεκαετίας του ‘90, η σκηνή της villa amalias είχε όλες τις προδιαγραφές να λειτουργήσει σαν first stage της “εναλλακτικής” και “underground” βιομηχανίας μουσικής και διασκέδασης. Οι έμποροι (κι αυτό είχε γίνει φανερό απ’ τα τελευταία χρόνια της δεκαετίας του ‘80) πριν “ρίξουν” το ένα ή το άλλο μουσικό σχήμα, γκρουπ, μπάντα κλπ στα δικά τους μεγαλύτερα και κυριλέ μαγαζιά, ήθελαν έναν συναυλιακό χώρο / φίλτρο. Τα προσόντα της villa amalias δεν ήταν “τεχνικά” (ας πούμε η τρομερή ποιότητα ήχου) αλλά κοινωνικά: καθώς η punk κατάληψη, μοναδική στο είδος της στην Ελλάδα, γινόταν όλο και περισσότερο αναγνωρίσιμη και ελκυστική σ’ όλο το (ευάριθμο...) νεολαιίστικο “πολιτιστικό περιθώριο” των ελληνικών πόλεων, μικρότερων και μεγαλύτερων (και όχι μόνο της Αθήνας), αποκτούσε την δυνατότητα να γίνει πράγματι ο “ριζωμένος” στη νεολαία προθάλαμος της ροκ βιομηχανίας. Τα γκρουπ (και όχι μόνο τα punk...) θα περνούσαν απ’ την villa για να “μετρηθεί” και να “ξαναμετρηθεί” το φανατικό κοινό τους και οι “τάσεις” του να τσεκαριστεί η εμπορευσιμότητα του ενός ή του άλλου μουσικού είδους ή υποείδους: να τεσταριστεί η “σκηνική παρουσία”, η performance κάθε μπάντας χωριστά... Τέτοια δουλεύονταν στο μυαλό (και όχι μόνο) των πιο underground “κρίκων” της διαμορφούμενης ροκ επιχειρηματικής αλυσίδας, και για τέτοιους λόγους είχαν αρχίσει να κάνουν “επιθέσεις φιλίας” προς την villa amalias. Απ’ την μεριά τους ήταν λογικό: στην

Αθήνα δεν υπήρχαν τότε σχετικά μεγάλοι χώροι συναυλιών, που να είναι τόσο φθηνοί (σε έξοδα, συντήρηση κλπ) και εύκολοι ώστε να μπορούν να παίξουν τον ρόλο των low budget “δοκιμαστηρίων”. Ούτε υπήρχαν τόσες και τέτοιες “μικρές / ανεξάρτητες” δισκογραφικές επιχειρήσεις, που να μπορούν να κάνουν την ίδια δουλειά σε επίπεδο δισκογραφίας, τροφοδοτώντας τους επόμενους “μεγαλύτερους” κρίκους με μια σταθερή ροή “εξελιξιμων” και “προωθησιμων” ονομάτων... Όπως έγινε και στα υπόλοιπα είδη της νεανικής υποκουλτούρας, έτσι και στην εμπορευματοποίηση της ροκ, το “πρώτο” και το “δεύτερο” κύμα νταραβεριτζήδων, μεσολαβητών, ειδικών κλπ θα έπρεπε να είναι απ’ τους “παλιούς” και οριτζινάλ. Οι runks της κατάληψης στην Αχαρνών και Χέυδεν ήταν ακριβώς τέτοιοι: του πεζοδρομίου.

Και τότε η villa amalias διέπραξε την μέγιστη ανομία της, την μέγιστη παραβίαση των ασόφλων νόμων του εμπορεύματος: είπε σ’ όλους αυτούς τους καλοθελητές, φανερούς ή κρυφούς, να πάνε να πηδηχτούν. Δεν το έκανε όμως με τρόπο που να μπορεί να θεωρηθεί “προσωπικοί ανταγωνισμοί” ή μια διαφορά συζητήσιμη, διαπραγματεύσιμη. Το έθεσε σαν όρο στους ίδιους τους μουσικούς, στα ίδια τα γκρουπ! Εκτιμώντας - και σωστά - πως είναι θέμα καθενός ατομικά και κάθε μπάντας χωριστά να αποφασίσει εάν οι “φιλοδοξίες” είναι τέτοιες που θα τους ρίξουν στους στάβλους των μαγαζιών και των εταιρειών, ή εάν θέλουν να

Κριτική Σκέψη

ενταχθούν σ’ ένα μέτωπο κατά της εμπορευματοποίησης. Στο κάτω κάτω αρκετοί απ’ τους (τότε) καταληψίες της villa ήταν οι ίδιοι μουσικοί, μιλούσαν απ’ αυτή τη θέση. Και επειδή τέθηκε έτσι το ζήτημα, γρήγορα το σκάνδαλο άρχισε να εξαπλώνεται... Έφτασε μέχρι τις ραδιοφωνικές εκπομπές διάσημων τότε (αλλά και τώρα) “ροκ παραγωγών” που θεώρησαν χρέος τους να αποκηρύξουν δημόσια (με την σχετική αγανάκτηση) τα “καμώματα των πάνκηδων της villa”. Ούτε και στον ευρύτερο “α/α χώρο” η επιλογή της villa έγινε γενικά αποδεκτή. [1] Για την ακρίβεια δημιουργήθηκε μια πόλωση, μεταξύ εκείνων που θεωρούσαν ότι ο “αποκλεισμός” όσων παίζουν σε μαγαζιά ή σε καθεστωτικές και άλλες συναυλίες είναι απαράδεκτος, ανεφάρμοστος, και θα οδηγήσει στο να “ξεκοπεί” ο α/α χώρος απ’ το ευρύτερο κοινό των mainstream καλλιτεχνών και στους (σαφώς λιγότερους) που συμφωνούσαν και υπερασπίζονταν το ξεκαθάρισμα, σαν μια αποφασιστική και γενναία πράξη περιφρούρησης ενάντια στην εμπορευματική αφομοίωση. Τότε (και όχι τώρα...), που το επίδικο ήταν τόσο ουσιαστικό, η villa μέτρησε αληθινούς φίλους και ορκισμένους εχθρούς. Τότε, που η ανομία είχε κεντρική θέση μέσα στην αναπτυσσόμενη βιομηχανία του “ελεύθερου χρόνου”, η ύπαρξη της κατάληψης της villa amalias έδειχνε με αποφασιστικότητα τον σωστό δρόμο, για εμάς τους υπόλοιπους.

Η d.i.y. δισκογραφία, στην οποία επίσης η villa υπήρξε και στήριγμα και εμπνευστής, ήταν συνέπεια σε μεγάλο βαθμό εκείνης της τομής κι εκείνου του

προς τιμή της villa amalias

εμπόρους των αναγκών μας (για μουσική, χορό, επικοινωνία), τους εμπόρους της διαφορετικότητάς μας (αν τελικά είμαστε διαφορετικοί), τα σεξουαλικά πρότυπα που μας πουλάνε, την αγοραπωλησία, τη διαφήμιση, τις δημόσιες σχέσεις, το κενό που αφήνει η υπερκατανάλωση, το αίσθημα ότι τα έχεις δει όλα...

Γουστάρουμε την παρέα, τα πάρτυ από μας για μας, τις συναυλίες στις πλατείες, τα γκράφιτι, την επικοινωνία, τη φιλία, το χαβαλέ, τον έρωτα, τη μουσική, το χορό, την έκφραση, τη δημιουργία, γουστάρουμε να έχουμε πράγματα να δώσουμε και πράγματα να πάρουμε...

Πάνω και κάτω: αυτοκόλλητα εποχής...

(σελ. 16, οπισθόφυλλο)

Αυτή η μπροσούρα γράφτηκε από κάποιους που ζούσαν πριν το κατακλυσμό.

ROCK

γυαλιστερό, κουστουμαρισμένο, έστω και από τζηνάκι καλοστημένο, επιμελώς ατημέλητο.

ROCK

σαλονάτο, νόμιμο, επιτρεπτά άτακτο.

ROCK

ακριβό αλλά περιθωριακό.

ROCK

θεατρικό με σκηνικά και κουστούμια, με χορηγούς, πρωταγωνιστές και κομπάρσους.

ROCK

εγκλωβισμένο σε μαγαζιά, δισκάδικα, συναυλιάδικα.

ROCK

μια κουλτούρα που πλασάρεται απο τα media και τη διαφήμιση.

ROCK

ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ

Από κάποιους που ψάχνανε σαν πρεζάκηδες τα fm για να βρουν κάποιον ερασιτεχνικό με “ροκιές”.

Που τις πέντε ή έξι ροκ εκπομπές των κρατικών ραδιοφώνων τις έγραφαν σε κασσέτα, γιατί παίζονταν πάντα άγρια μεσάνυχτα.

Που τις συναυλίες τις γνώρισαν ταυτισμένες με τα ντου.

Που άνοιγαν τα μπάσσα και έκλειναν τα πρίμα, για να είναι πιο βρώμικη η μουσική.

Που...

Και μετά ήρθε ο κατακλυσμός.

προς τιμήν της villa amalias

Έτσι ή αλλιώς είναι (ήταν και θα είναι πάντα) μέγιστος ηθικός ξεπεσμός να κυβερνάς άλλους. Εάν, επιπλέον, νομίζεις ότι κυβερνάς ενώ στην πραγματικότητα είσαι μια καλοπληρωμένη βιτρίνα των κυκλωμάτων και των μηχανισμών, τότε είσαι και κρετίνος. Στη θέση του υπουργού δημόσιας τάξης δεν έχουν λείψει αυτοί ακριβώς οι τύποι που νομίζουν ότι κυβερνούν ενώ είναι απλά φερέφωνα του συμπλέγματος της ασφάλειας - και μάλιστα του πλέον υποκοσμιακού πυρήνα αυτού του συμπλέγματος. Η προηγούμενη τέτοια ομιλούσα κεφαλή, ο πολύς Χρυσοχοΐδης, είχε τα μέτρια υποκριτικά προσόντα που του επέτρεπαν να παριστάνει τον νόμο και την τάξη αυτοπροσώπως: πνιγόταν η φωνή του και πετάγονταν οι φλέβες του λαιμού του όλο πάθος όταν ανακοίνωνε τα ευχάριστα για την “σχεδόν τρομοκρατία” που εξαρθρώθηκε όταν οι μπάτσοι του μπούκαραν στο αναρχικό στέκι Ρεσάλτο, στο Κερατσίνι - τον θυμάται κανείς; Περί συγκλονιστικών ευρημάτων του ψιθύρισαν στο αυτί οι “σύμβουλοι” του να πει, περί συγκλονιστικών ευρημάτων είπε! Μια φάρσα της οποίας η αληθινή μεθόδευση δεν μαθεύτηκε ποτέ, μια φάρσα ανάμεσα σε πολλές και διαφορετικές άλλες - όμως φάρσες στις οποίες οι υπουργοί κρατούν τον πρώτο ρόλο: αυτό είναι το κυβερνητικό θέαμα, στην Ελλάδα και όχι μόνο.

Στον τωρινό υπουργό δημόσιας τάξης, τον απ’ την Κέρκυρα ορμώμενο Νίκο Δένδια, οι “σύμβουλοι” σφύριζαν στ’ αυτί

να πει γεμάτος στόμφο και ιερή αγανάκτηση ότι βρέθηκε (επιτέλους!) το από δεκαετίες αναζητούμενο “εργοστάσιο των μολότωφ” του ελληνικού μπαχαλounderground... Στην κατάληψη της villa amalias... Και το είπε - χωρίς να φοβάται την γελοιότητα την γελοιότητα που όταν είναι κουστουμαρισμένη, καλοπληρωμένη, κι έχει μεγάλο στόμα παριστάνει την εντιμότητα της εξουσίας πείθοντας μόνον όσους κάνουν ήδη δουλειές μαζί της. Δεν ανησύχησε, άρχων νομίζοντας πως είναι, την ώρα που απλά τον ξεφτίλιζαν (αόρατοι αλλά αποτελεσματικοί) κάποιοι απ’ τους κατώτερούς του.

Κι ωστόσο, παρά την απόλυτη άγνοια και ανοησία του, έπεσε μέσα! Για διαφορετικούς λόγους απ’ αυτούς που νομίζει, για λόγους που δεν θα ήταν ποτέ σε θέση να διανοηθεί - αλλά, διάολε, έπεσε μέσα! Πράγματι, η villa amalias έχει υπάρξει (όχι συνέχεια, κι όχι με την ένταση που κάποιοι απαιτητικοί θα θέλαμε...) σε διάφορα χρονικά διαστήματα εργαστήρι ανομίας! Μόνο που τις ανομίες που διαπράχθηκαν (ή βρήκαν στέγη) στη συγκεκριμένη κατάληψη δεν αρκούν οι “δικοί του” νόμοι να δικάσουν και να καταδικάσουν. Γιατί μερικές απ’ τις ανομίες αυτές αναμετρήθηκαν με πολύ σοβαρότερους, έγκυρους και θεμελιώδεις νόμους - κι όχι με την ακροδεξιά ανακάλυψη “όπλων - μέσα - σε - άδεια - μπουκάλια - μπύρας”.

Αφού, λοιπόν, τα παρακρατικά και υποκοσμιακά πραγματικά αφεντικά του υπουργείου δημόσιας τάξης δεν μπορούν να πιάσουν τον άνομο ταύρο απ’ τα κέρατα, ιδού εμείς εδώ για να θυμίσουμε

Κανείς δεν θα υποστήριζε (όχι εμείς εδώ πάντως!) ότι με εμπροσθοφυλακή το “ξεκαθάρισμα” της villa κερδίσαμε τον πόλεμο. Όχι. Χάσαμε και μάχες ακόμα - που θα μπορούσαμε και έπρεπε να έχουμε κερδίσει. Παρά την (απαραίτητη!) αυστηρότητα έλειψε η βαθύτερη συνείδηση: και σε ορισμένες περιπτώσεις η διάρκεια, η συνέπεια και ο αυτοέλεγχος των εγωισμών. Αυτό όμως δεν πρέπει να συσκοτίσει εκείνο που ήταν το κεντρικό απ’ την πρώτη στιγμή της punk κατάληψης, στην λεωφόρο Αμαλίας, το 1989, και μεταφέρθηκε ύστερα στην κατάληψη της Αχαρνών και Χεύδεν, το 1990: η αυτοαξιοποίηση του καθημερινού χρόνου, το σαμποτάζ στα εμπορευματικά, φετιχιστικά, αλλοτριωτικά και αυτοκαταστροφικά ήθη και έθιμα της κατανάλωσης. Ακόμα κι αν τα συλλογικά εγχειρήματα του είδους villa (και όχι μόνο - όλα τα συλλογικά εγχειρήματα!;) κάνουν “κοιλίες” (μερικές φορές βαθιές και ανεπίτρεπτες), η αξία τους βρίσκεται πάντα στο ύψος που τοποθέτησαν την στιγμή της γέννησής τους τον “πήχυ” / αιτία ύπαρξής τους. Απ’ αυτή την άποψη το εγχείρημα “villa”, που αρχικά αιφνιδίασε τον στενό κύκλο των καταλήψεων στέγης καθώς πήγε την απαλλοτρίωση των εγκατελειμένων απ’ το κεφάλαιο κτιρίων μακρύτερα απ’ το δικαίωμα - στη - στέγαση (όπως είχε διαμορφωθεί ως τότε) βάζοντας ρητά και κατηγορηματικά το ζήτημα (γενικά) του ελεύθερου χρόνου και (ειδικά) της μουσικής, έχει υπάρξει στη στοχοθεσία του κατάκτηση του ανταγωνιστικού κοινωνικού κινήματος στο ελλαδιτάν: κατάκτηση ακόμα και πέρα απ’ το κίνημα.

Ένα είδος “μέτρου προθέσεων και δυνατοτήτων”, τέτοιο που μόνο πάνω απ’ αυτό επιτρέπεται κανείς να κινείται.

Πριν 20 χρόνια η τωρινή ομιλούσα κεφαλή του υπουργείου δημόσιας τάξης ήταν ένας δεξιός τριαντάρης, μεσαίο στέλεχος της ν.δ.... Και, προφανώς, ο “ελεύθερος χρόνος” του ήταν μοιρασμένος μεταξύ κόμματος και κατανάλωσης - ό,τι κατανάλωναν οι δεξιοί, ίσως οι και καλά πιο “εκλεπτυσμένοι” και “φιλελεύθεροι” γιάπηδες... Σκατά πολυτελείας δηλαδή. Ήταν στην απέναντι μεριά: στη μεριά των “νόμων της αγοράς”, στη μεριά των μαγαζιών - με - “πόρτα”, στη μεριά της μόστρας και του life style, στη μεριά της καριέρας και της εξαχρέωσης.

Πέρασαν τα χρόνια, ο πολιτευτής σκαρφάλωσε στην κομματική ιεραρχία, και έφτασε σε ψηλό κλαρί. Έγινε βιτρίνα πρώτης μισθολογικής στάθμης. Κι από εκεί είδε επιτέλους την χρόνια ανομία και το εργαστήρι της! Άργησες κυρ Δένδια, άργησες!! Ακόμα κι αν μερικοί τωρινοί “φίλοι” της villa είναι κι αυτοί, στην ουσία, στην απέναντι μεριά, [2] η “ανομία” της απλώθηκε εν τω μεταξύ, όσο εσύ έγλειφες τον Κ. Καραμανλή τον Β και τα λοιπά. Κι ενώ η διαχείριση της κρίσης προσφέρει στο νόμο και την τάξη “σου” (νόμο και τάξη του καπιταλισμού, του εμπορεύματος, της εκμετάλλευσης των πάντων) ακόμα μεγαλύτερα περιθώρια σκληρότητας, η αντιπαράθεση έχει παρελθόν μακρύ, έχει ιστορικό βάθος, έχει παρόν, έχει και μέλλον. Τίποτα “προσωπικό”: δύο κόσμοι διαφορετικοί, δυο κόσμοι αντίπαλοι.

Λίγα λόγια για την έκδοση

Η έκδοση αυτή έγινε για την στήριξη των σκοπών της d.i.y. συναυλίας της ομάδας αυτοοργανωμένης έκφρασης τέχνασμα (14/3/15, πάτρα, παράρτημα) για τα 25 χρόνια villa amalias. Για να συνεισφέρουμε και εμείς στη διατήρηση της μνήμης όσον αφορά τη σημασία και την πολύμορφη συνεισφορά της κατάληψης

villa amalias

/αχαρνών και χεύδεν

Πάτρα, Μάρτης 2015

“Ποιος είναι αυτός που θα μας κρίνει αν και γιατί διαταράσσαμε τη σιωπή;

Ποιος είναι αυτός που χτυπάει και απαιτεί σκασμό και υπακοή;

Ποιος είναι αυτός που νομίζει ότι μπορεί να νικήσει

το κρυστάλλινο βλέμμα της ανυποταξίας,

το βλέμμα της σιγουριάς

ότι ο αγώνας

για να πάρουμε

τη ζωή στα χέρια μας

είναι δίκαιος και πάντα

επίκαιρος;

Και τότε και τώρα και

αύριο και πάντα.”

villa amalias/2014

Που σημαίνει κυρ υπουργέ: ακόμα κι αν ο κόσμος σου, ο κόσμος του χρήματος, της αυτοκαταστροφής, της προτυχίας και της ρηχότητας δεν χάσει, όμως ούτε θα κερδίσει οριστικά. Που σημαίνει: ακόμα κι αν πρόκειται να κουβαλάμε τις τέτοιες “ανομίες” μας σαν σημάδια στα μυαλά και στα κορμιά μας, ακόμα κι έτσι ο κόσμος σου δεν θα ησυχάσει απ’ αυτές. Ακόμα κι αν τα “εργαστήρια τέτοιων ανομιών” μείνουν μόνο στις χειρονομίες, στις ανάγκες και στις επιθυμίες μας, πάλι δεν θα έχετε ξεμπερδέψει κύριε.

Κατά βάθος είμαστε πολύ περισσότερο άνομοι απ’ ότι εσύ και το παρακράτος σου μπορείτε να φανταστείτε, κύριε υπουργέ μας. Κι αν δεν είμαστε αρκετά καλοί στις τέτοιες ανομίες, θα έρθουν άλλοι ακόμα καλύτεροι.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1 - Αυτό είναι ως ένα σημείο αναμενόμενο, όταν μια επιλογή είναι καινοτόμα, ριζοσπαστική με την κυριολεκτική σημασία της λέξης. Σε κάθε περίπτωση η κριτική στα ροκ εμπορεύματα έχει υπάρξει συστατική της ρυγκ κουλτούρας διεθνώς, στις πρώτες εκρήξεις της.

2 - Κάτι συ.ριζα., κάτι Δελατόλες, κάτι από ‘δω, κάτι από ‘κει...

ομάδα αυτοοργανωμένης έκφρασης
τέχνασμα

Η ομάδα αυτοοργανωμένης έκφρασης τέχνασμα κρατάει από το 2005. Δημιουργήθηκε

στο αυτόνομο αντιεξουσιαστικό στέκι πάτρας (5 δρόμων) αποτελώντας μέρος της d.i.y. αυτοοργανωμένης σκηνής. Συνέχισε στο αυτοδιαχειριζόμενο στέκι τει-κατάλυση ν.γύζη 33 μέχρι τη βίαιη αστυνομική επιχείρηση και έκκένωσή του το 2013. Από τότε λειτουργεί στον αυτοδιαχειριζόμενο χώρο ανατόπια όπου κάθε τετάρτη λειτουργεί το καφενείο του τεχνάσματος με σκοπό την επικοινωνία της αντικουλτούρας και την προώθηση της d.i.y. λογικής σε κάθε μορφή έκφρασης. Στα πλαίσια του τεχνάσματος εκδίδεται το έντυπο τεχνασματίας και λειτουργούν το studio texnasma, η provolara movies experiment, το In Da Streets και η συναυλιακή ομάδα.

εκ τούτου αναγκάζομαι να παίζω στα κωλομάγαζα, όπου συν τοις άλλοις περνάω τα μηνύματά μου και σε περισσότερο κόσμο.

Μόνο που, ρε παιδιά, κάτι τύποι λένε ότι το μέσο είναι το μήνυμα, κι επειδή τους πιστεύουμε, στην προκειμένη περίπτωση το μήνυμα είναι τα μαγαζιά.

Άλλωστε αν είναι τόσο απλά τα πράγματα, να γίνουμε όλοι συντάκτες στην Ελευθεροτυπία ή δημοσιογράφοι στο Mega, για να ακούει όλη η κοινωνία τα όμορφα ή άσχημα πράγματα που έχουμε να της πούμε.

Από την άλλη, αν στο ερώτημα “που να παίζω μουσική” η απάντηση που κυριαρχεί είναι “παίξε στο Ρόδο”, στο ερώτημα “που να βρω δουλειά” η απάντηση είναι “γίνε δημόσιος υπάλληλος ή στήσε κώλο”.

Ποιά θα μπορούσε όμως να είναι η “άλλη” απάντηση, πέρα κι έξω από τα μαγαζιά, χωρίς μπράβους στις πόρτες, χωρίς σταριλίκια και χαμόγελα a la oulo-dent επί σκηνής, χωρίς κανένα ειδικό διασκέδασης ανάμεσά μας;

Αυτή η φροντίδα αφήνεται κύρια στην κρίση αυτού που διαβάσει αυτή τη μπροσούρα αλλά κι αυτού που δεν τη διάβασε, στην κρίση του ανώνυμου “καλλιτέχνη” και “θεατή”, σ’ όλους εμάς που με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, είτε ενεργητικά, είτε παθητικά, στηρίζουμε τη high-rock βιομηχανία.

...

Άλλωστε όλη αυτή η κριτική που γίνεται στη ροκ βιομηχανία, δεν έχει να κάνει με μια κριτική στην κοινωνία του θεάματος - αυτή έτσι κι αλλιώς έγινε εδώ

και 30 χρόνια, το πόσοι και πώς την κατάλαβαν είναι άλλο ζήτημα - αλλά με την ανάγκη κάποιων ανθρώπων να μιλήσουν, να αρθρώσουν ένα λόγο πέρα απ’ αυτόν του Rock Fm και του OZ.

Έτσι απλά, επειδή η μπόχα από τα σκυλάδικα και τα μαγαζιά της παραλίας έφτασε και στα ροκάδικα ή όπως αλλιώς λέγονται, έφτασε τόσο κοντά μας, όντες ροκ νεολαίοι και μη, που η μοναδική επιλογή ήταν να κλείσεις τη μύτη σου και να πεις όσα οι συνθήκες σου επιτρέπουν να πεις.

Να αρνηθείς αυτό το γκούλαγκ που υπάρχει, και να βάλεις το μυαλό σου να σκεφτεί, τι το ζωντανό και υγιές μπορεί να υπάρξει μέσα σ’ αυτή τη γερασμένη, μέσα κι έξω, νεκρόπολη.

Γιατί, όπως και να ‘χει, δεν υπάρχουν αντι-ροκ προτάσεις ή αντι-Ρόδο προτάσεις. Υπάρχουν προτάσεις ζωής, που είτε λέγονται συναυλίες στο δρόμο, στους σταθμούς των τραίνων, σε γέφυρες ανισόπεδων διαβάσεων, είτε λέγονται αυτοδιαχειριζόμενοι πολιτιστικοί χώροι, έχουν να κάνουν, από την μια, με την ίδια μας την καθημερινότητα πάνω απ’ όλα, απ’ την άλλη, νιώθουμε ότι περιορίζουμε χαρακτηριζόντάς τες ως αντι-ροκ.

Γιατί ... η ζωή μας είναι κάτι παραπάνω από μια απάντηση στο Ρόδο και στο κάθε Ρόδο.

(σελ. 7)

Δε γουστάρουμε τη μόστρα, τη μαγκιά, την ψευτιά, τις μόδες, τις εισόδους, τους νταβάδες, τα “έτσι πρέπει” και “έτσι είναι”, τους εμπόρους των ανθρώπινων σχέσεων, τους

διαχωρισμού που προκάλεσε τέτοιο σκάνδαλο. Δεν είμαστε οι κατάλληλοι για να κάνουμε αποτίμηση των επιτυχιών και των αποτυχιών του d.i.y. Όμως είναι γεγονός αναμφισβήτητο ότι τα επόμενα χρόνια, στην δεκαετία του ‘90 αλλά και μετά, πολλά νεανικά γκρουπ διάφορων εκδοχών της ροκ μπόρεσαν να στηριχτούν και να αναπτύξουν τις δικές τους δυνατότητες, επειδή υπήρχε πάντα το Παράδειγμα της villa. Μπορεί στη villa να στήθηκαν και να εξοπλίστηκαν κάμποσες φορές στούντιο συλλογικής χρήσης για πρόβες, κι άλλες τόσες τα εγχειρήματα να διαλύθηκαν... Μπορεί τέτοιες προσπάθειες άλλοτε να αποτελούσαν πηγή αισιοδοξίας και άλλοτε αφορμή καυγάδων... Όμως η villa, σαν ένα συνεπές παράδειγμα αντιεμπορευματικής μουσικής σκηνής, έγινε θρύλος. Κι όσοι στοιχημάτιζαν και προέβλεπαν ότι, τελικά, το εμπόρευμα θα νικήσει απόλυτα, έπεσαν έξω: η θρασύτατη ανομία της villas δημιούργησε την δική της παράδοση, και όχι μόνο στην περιοχή του punk. Ακόμα κι αν δεν το ξέρουν οι ίδιοι που τα έκαναν ή τα κάνουν αυτά, δεκάδες μικρά παρεΐστικα στούντιο, εκατοντάδες αυτοοργανωμένες συναυλίες σε μικρότερους ή μεγαλύτερους χώρους, και κυρίως η σχετική απομυθοποίηση των “ευκαιριών” (...) που προσφέρουν τα “μαγαζιά”, ήταν άμεσες ή έμμεσες συνέπειες εκείνης της γενέθλιας ανομίας της villa amalias.

Δεν υπάρχει πιο έγκυρος τρόπος για να εκτιμήσει κανείς την ποιότητα και την ακρίβεια μιας τέτοιας ανομίας απ’ το να

αναζητήσει τα ντοκουμέντα της. Αναδημοσιεύουμε στη συνέχεια τμήματα από ένα τέτοιο. Πρόκειται για αποσπάσματα απ’ το (“αρθρωτό”) περιεχόμενο μιας 16σέλιδης μπροσούρας που μοιράστηκε σε μερικές χιλιάδες αντίτυπα την άνοιξη του 1994, απ’ τους απόγονους των βανδάλων. Στους “α.τ.β.” συμμετείχαν τότε αρκετοί / ες απ’ τους / τις καταληψίες της villa amalias, και η μπροσούρα barock up your ass ήταν στο μεγαλύτερο βαθμό δικό τους έργο, προέκταση της αρχικής ανομίας. Και μπορεί όποιος διαβάσει τα παρακάτω, μετά από σχεδόν 20 χρόνια, να κρίνει την ακρίβεια, την οξυύτητα και την φρεσκάδα μιας ορισμένης κριτικής, συγκρίνοντας και λογαριάζοντας τι συμβαίνει σήμερα, εκτιμώντας επιπλέον πόσο μεγάλη παράβαση - της - νομοθεσίας - του - εμπορεύματος ήταν εκείνη της villa:

(σαν editorial, σελ. 2)

Αν έχεις πρόβλημα:

- να ακούς γκρουπ με “επαναστατικό” στίχο μέσα σε μαγαζιά με μπράβους και face control

- να βγαίνεις το σαββατόβραδο και να βλέπεις γύρω σου τα ίδια βλέμματα, το ίδιο (άγριο) look, το ίδιο στυλάκι με διαφορετικά πρόσωπα

- να βλέπεις το underground και το περιθωριακό να λανσάρεται σαν μόδα

- να βλέπεις τη φάση σου στιβαγμένη, οριοθετημένη, στυλιζαρισμένη, ακριβοπληρωμένη στους εμπόρους της

- με το ότι χρειάζεσαι τουλάχιστον 5 χιλιάρικα για να περάσεις καλά (;) το βράδυ

- με το ότι ενώ κάποτε rock σήμαινε αντίδραση, αντίσταση, (πιο) ελεύθερες σχέσεις και αμφισβήτηση, σήμερα σημαίνει πέτσινο μπουφανάκι με 70 χιλιάδικα, Doctor Martins και δίσκους εισαγωγής

Η μπροσούρα που κρατάς δεν εκδόθηκε από κάποιους που σιχαίνονται το rock, ούτε από κάποιους που δεν γουστάρουν τη διασκέδαση γενικά, ούτε από κάποιους που ψάχνουν για εχθρούς για να δώσουν νόημα στην ύπαρξή τους. Και ούτε εκδόθηκε για να δηλώσει ότι όποιος ακούει αυτά κι εκείνα ή όποιος πηγαίνει εκεί κι εκεί είναι για φτύσιμο.

Αντίθετα εκδόθηκε από κάποιους που ακούνε (και) rock, γουστάρουν να διασκεδάζουν, γουστάρουν την επικοινωνία, τις φάσεις που γίνονται συλλογικά. Κοινό μας χαρακτηριστικό πάντως δεν είναι η μουσική που ακούμε, αλλά ο τρόπος ζωής και η στάση μας στην καθημερινότητα.

Θέλουμε να αλλάξουμε την καθημερινότητά μας, γουστάρουμε την κοινωνική ελευθερία, δεν γουστάρουμε το καθημερινό 8ωρο και τα αφεντικά, γουστάρουμε τις ισότιμες σχέσεις, δεν γουστάρουμε τους μπάτσους και τους μπράβους, γουστάρουμε να καθορίζουμε τις ζωές μας εμείς για μας στη δουλειά τη διασκέδαση, το σπίτι, το δρόμο... γουστάρουμε να κινούμαστε ελεύθερα και αυθόρμητα στην πόλη που ζούμε.

Η μπροσούρα αυτή λοιπόν απευθύνεται σε κάποιους που δεν είναι ευχαριστημένοι από αυτά που βλέπουν γύρω τους (μιας και οι ευχαριστημένοι συνήθως είναι με τους "απο πάνω"). Κι

έχει απλά ένα σκοπό: να πει ότι αν καθοριζόμαστε από το τι μουσική ακούμε ή το σε ποιά μαγαζιά πηγαίνουμε το βράδυ, τίποτα δεν πρόκειται να γίνει διαφορετικό, καλύτερο.

Κι αν αυτό σε κάποιους ακούγεται ρομαντικό ή αστείο, υπάρχει μια πραγματικότητα που λέει ότι:

οι ταμπέλες και οι ταυτότητες μοιράζονται καθημερινά από τα media, η λέξη "επαναστατικό" φοριέται αβασάνιστα στο καινούργιο σαμπουάν, η αντίσταση μπορεί να γίνεται μπροστά απ' το πικάπ ακούγοντας ICE - T...

(χωρίς τίτλο, σελ. 4 - 5)

Σάββατο βράδυ. Δύσκολη βδομάδα. Η επιλογή συνήθως είναι μία. Συναυλιάδικο ή bar, με πόρτα ή χωρίς, κυριλέ και μη, in όμως πάνω απ' όλα.

Χώροι που δίνουν ταυτότητα, ή μάλλον σφραγίζουν την ταυτότητα που εδώ και χρόνια έχουμε πάρει.

Σφραγίδες επί σφραγίδων, μέχρι να σβήσεις, να ξεχάσεις ποιός είσαι, και να γίνεις σαν όλους τους άλλους.

Τι νόημα μπορεί να έχουν όλα αυτά;

Έχουν ένα νόημα, αρκεί να θέσουμε τα απλά ερωτήματα, γιατί ο κόσμος συρρέει στα bar, γιατί τα γκρουπ στην πλειοψηφία τους στηρίζουν τα high rock και όχι μόνο μαγαζιά, γιατί τα fanzin επίσης στην πλειοψηφία τους θυμίζουν οδηγούς αγοράς δίσκων.

Η απάντηση που λαμβάνουμε στο πρώτο ερώτημα είναι η ανάγκη για επικοινωνία. Δεκτή κατά μια έννοια αλλά όχι επαρκής.

Δεκτή γιατί ο κόσμος βγαίνει από το σπίτι του με την ανάγκη να μιλήσει, ανεπαρκής όμως γιατί αυτό σπάνια συμβαίνει. Όχι ότι η κοινωνία στα καλά του καθουμένου βουβάθηκε, αλλά πολύ απλά η ανάγκη για επικοινωνία ικανοποιείται (;) με το υποκατάστατο του bar.

Κάπου εδώ αρχίζει μια άλλη ιστορία, που έχει να κάνει με το κατά πόσο όλα αυτά μπορούν να σε καθορίζουν στην καθημερινή σου ζωή, μέχρι και σε ποιό βαθμό το bar υποκαθιστά την ανάγκη για επικοινωνία ή η επικοινωνία υποκαθιστά την ανάγκη για bar.

Και σίγουρα ο καθένας βάζει τους δικούς του όρους σ' αυτό το παιχνίδι, μόνο που υπάρχουν και κάποιοι απαράβατοι κανόνες από αυτούς που στήνουν το παιχνίδι. Και αυτοί δεν είμαστε εμείς.

Είναι οι άλλοι. Εκείνοι οι τύποι που σκεπτήκανε ότι ο Ice - T και οι Rage against the machine, μπορεί να είναι το κερασάκι στην τούρτα του MTV, πάντα στα πλαίσια της πολυφωνίας και του πλουραλισμού της μουσικής ενημέρωσης.

Στίχοι που μιλάνε για συγκρούσεις με την αστυνομία, video - clip που δείχνουν συγκρούσεις με την αστυνομία, είναι σαφώς πιο ακίνδυνα από αληθινές συγκρούσεις με την αστυνομία. Ειδικά όταν προβάλλονται από την τηλεόραση, αποσιωπώντας το τι προηγείται και τι ακολουθεί αυτή τη σύγκρουση.

Αυτό πουλάει, αυτό προβάλλεται. Για την ακρίβεια πουλάει σε όλους εμάς, που δεν ακούμαστε στις τσιχλόφουσες της Madonna και στο θείο κορμί του M. Jackson, αλλά ενδιαφερόμαστε να το

ψάξουμε και λίγο παραπέρα. Αλλά τώρα πια δεν χρειάζεται να ψάξουμε. Ψάχνουν οι εταιρείες για εμασπριναποεμάς και χωρίζεμας.

Είσαι αντιρατσιστής; Δέκα δικοί των Public Enemy αρκούν για να δηλώσουν την αντίθεσή σου στο ρατσισμό. Με τριάντα χιλιάδες δραχμές, ε, τι; τσάμπα αντιρατσιστής; - μπορείς να πείσεις τα ντουβάρια ότι ο ρατσισμός είναι κακό πράγμα.

Να έχεις ή να είσαι; Αυτό που επικρατεί είναι το να έχεις. Να έχεις πολλούς και σπάνιους βέβαια δίσκους.

Περιοδικά γυαλιστερά που να σε ενημερώνουν γι' αυτούς τους δίσκους.

Ραδιοσταθμούς που θα σου πουν την τελευταία κυκλοφορία σε μοναδική διαγαλαξιακή αποκλειστικότητα, μαζί βέβαια με δέκα διαφημίσεις που σου προτείνουν που να διασκεδάσεις το βράδυ.

Διασκέδαση βραδυνή, γιατί τη μέρα όλοι δουλεύουμε για να αποκτήσουμε όλα τα παραπάνω.

Αυτοί είναι οι νόμοι της κοινωνίας, αυτοί είναι οι νόμοι της αγοράς. Σκυλάς, καρεκλάς, ροκάς, κυριζοφλωράς, δεν έχει σημασία. Κρίνεσαι από αυτά που έχεις.

...

Αυτός είναι ο δρόμος που τραβάνε φυσικά και τα γκρουπ στην πλειοψηφία τους.

Ένας δρόμος που περνάει από την ξεφτίλα του WEST, το χαϊλίκι του ΡΟΔΟΝ και την κλισαρισμένη "rock 'n' roll αλητεία" του AN.

Η απάντηση πάντα ίδια: Δεν υπάρχουν χώροι να παίξω μουσική και ως